

**УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО
СТОПАНСТВО – СОФИЯ**

ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

учебната дисциплина:

ПАРИЧНА ТЕОРИЯ И ПАРИЧНА

ПОЛИТИКА – ПЪРВО НИВО

**/MONETARY THEORY AND MONETARY
POLICY - INTRODUCTORY-INTERMEDIATE
COURSE/**

Доц. д-р Силвия Трифонова

АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Парична теория и парична политика – първо ниво” се чете пред студентите от специалност “Финанси”, ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” при УНСС.

Дисциплината има за цел да запознае студентите със същността и функциите на парите, лихвените проценти, механизмите на създаване на пари. Тя третира проблемите на функциониране на централната банка и на нейната независимост. Същевременно курсът поставя специален акцент върху целите, инструментите и провеждането на паричната политика на централната банка.

Курсът запознава студентите с причините и спецификата на финансовите кризи, включително на финансовата криза в България от 1996-1997 г. Подробно се анализират паричните съвети въобще и българският вариант на паричен съвет в частност.

Основна част от дисциплината е посветена на най-новите теории в областта на парите. Специално внимание е отделено на функцията на търсене на пари, различните схващания за търсенето на пари и резултатите от емпиричните изследвания на функцията. В курса подробно е анализирана връзката между парите, икономическата активност и инфлацията. Специално внимание е поставено върху формирането на адаптивни и рационалните очаквания и значението им за инфлацията и икономическата активност. Анализирани са кривата на Филипс и очакванията, критиката на Лукас към оценката на различните типове политика, новият класически макроикономически модел за рационалните очаквания.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

А. ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	Часа
I РАЗДЕЛ. ВЪВЕДЕНИЕ		
1.	<u>ПОНЯТИЕ ЗА ПАРИТЕ</u> Съдържание на понятието. Функции на парите. Еволюция на паричната (платежната) система. Измерване на паричната маса. Надеждност на данните за паричната маса.	1

II РАЗДЕЛ. ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ		
2.	<p style="text-align: center;"><u>ПОНЯТИЕ ЗА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ</u></p> <p>Същност на лихвения процент. Измерване на лихвените проценти. Понятието „настояща стойност“. Доходност до падежа. Цени на финансовите инструменти. Други мерки на лихвените проценти. Реални и номинални лихвени проценти. Теорията за търсенето на активи (избор на портфейл). Фактори, определящи търсенето на активи. Ползата от диверсификация на активите.</p>	2
3.	<p style="text-align: center;"><u>ПОВЕДЕНИЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ. РИСКОВА И СРОЧНА СТРУКТУРА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ</u></p> <p>Анализът “кредитни средства: търсене и предлагане на пазара на облигации. Промени в равновесните лихвени проценти. Анализът “предпочитание към ликвидност”. Промени в лихвените процента според анализа “предпочитание към ликвидност”. Парична маса и лихвени проценти.</p> <p>Рискова структура на лихвените проценти. Срочна структура на лихвените проценти.</p>	3
III РАЗДЕЛ. ПРОЦЕС НА СЪЗДАВАНЕ (ПРЕДЛАГАНЕ) НА ПАРИ И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА		
4.	<p style="text-align: center;"><u>ЦЕНТРАЛНА БАНКА (ЦБ) И ТЪРГОВСКИ БАНКИ. ДЕПОЗИТНА МУЛТИПЛИКАЦИЯ: ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОЦЕСА НА СЪЗДАВАНЕ НА ПАРИ</u></p> <p>Баланс на ЦБ и парична база. Фактори, влияещи върху паричната база. Баланс на търговска банка.</p> <p>Участници в процеса на създаване на пари. Депозитна мултипликация (прост модел). Снабдяване на банковата система с резерви от ЦБ. Критика на простия модел.</p>	2
5.	<p style="text-align: center;"><u>ФАКТОРИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ПАРИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ. ОБЯСНЕНИЕ НА ПОВЕДЕНИЕТО НА ВЛОЖИТЕЛИТЕ В БАНКИТЕ - ПЪЛЕН МОДЕЛ НА ПАРИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ</u></p> <p>Контрол върху паричната база. Модел на паричното предлагане и паричен мултипликатор.</p> <p>Поведение на коефициента на наличните пари C/D.</p>	2

	Обяснение на поведението на банките. Фактори, определящи свръх резервите. Пълен модел на паричното предлагане. Фактори, определящи паричното предлагане. Банкова паника.	
6.	<p align="center"><u>ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ РАЗХОДИ И ПАРИЧНАТА БАЗА.</u></p> <p>Поява на ЦБ. Структура на ЦБ. Независимост на ЦБ – аргументи "за" и "против". Баланс на ЦБ, парична база и резервно уравнение. Фактори, влияещи върху паричната база. Бюджетните дефицити и паричната база.</p>	2
7.	<p align="center"><u>ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА - КРАЙНИ И МЕЖДИННИ ЦЕЛИ</u></p> <p>Операции на открития пазар. Сконтна политика (рефинансиране на търговските банки). Задължителни резерви. Административни (непазарни) инструменти.</p> <p>Крайни цели на паричната политика. Междинни цели на паричната политика. Избор на междинни и оперативни цели на паричната политика – критерии. Историческо развитие на паричната политиката на ЦБ. Дискреционна парична политика и парична политика, провеждана по правила. Правила на паричната политика.</p>	3
8.	<p align="center"><u>ФИНАНСОВИ КРИЗИ</u></p> <p>Причини, предпоставки и основни характеристики на финансовите кризи. Финансовата криза в България през 1996-1997 г.: причини, развитие и политика на МВФ за преодоляването ѝ.</p>	1
9.	<p align="center"><u>ПАРИЧНИ СЪВЕТИ</u></p> <p>Същност на паричния съвет. Видове парични съвети. Предимства и недостатъци на паричния съвет. Балансова структура на паричния съвет. Процес на парично предлагане при паричен съвет. Банковата система в условията на паричен съвет. Фискалната политика в условията на паричен съвет.</p> <p>Паричен съвет в България: причини за въвеждане, институционална и функционална характеристика, специфики и</p>	3

	<p>ефекти. Историческо развитие на паричните съвети. Излизане на България от паричния съвет в контекста на присъединяването към Европейския икономически и паричен съюз.</p>	
IV РАЗДЕЛ. ПАРИЧНА ТЕОРИЯ		
10.	<p><u>ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ</u></p> <p>Количествена теория за търсенето на пари. Кеймбриджки подход към търсенето на пари. Теорията на Кейнс за предпочитанието към ликвидност. Съвременно развитие на кейнсианския подход. Съвременна количествена теория за парите на Фридман.</p> <p>Емпиричен анализ на търсенето на пари. Стабилност на функцията търсене на пари. Каузалност от парите към дохода. Съвместно разглеждане на търсенето и предлагането на пари.</p>	2
11.	<p><u>МОДЕЛЪТ IS-LM: ПАРИЧНАТА И ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА СПОРЕД МОДЕЛА IS-LM</u></p> <p>Моделът ISLM. Подходът IS-LM към съвкупното търсене и лихвените проценти. Фактори, които изместват кривата IS. Фактори, които изместват кривата LM. Промени в равновесното ниво на лихвения процент и в съвкупното производство.</p> <p>Ефективност на паричната и фискалната политика. Таргетиране на паричното предлагане и лихвените проценти. Моделът IS-LM и кривата на съвкупното търсене.</p>	2
12.	<p><u>АНАЛИЗ НА СЪВКУПНОТО ТЪРСЕНЕ И СЪВКУПНОТО ПРЕДЛАГАНЕ.</u></p> <p>Съвкупно търсене. Съвкупно предлагане. Равновесието според анализа на съвкупното търсене и предлагане. Съвкупното предлагане и кривата на Филипс.</p>	2
13.	<p><u>ТРАНСМИСИОННИ МЕХАНИЗМИ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА – ЕМПИРИЧНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА</u></p> <p>Два вида емпиричен анализ. Ранен кейнсиански анализ на значението на парите. Ранен монетаристки анализ на значението на парите. Трансмисионни механизми на паричната политика: традиционен канал на лихвените проценти, други канали, свързани с цените на активите, кредитите, валутните курсове и др.</p>	2

	Финансова интермедиация, кредитен бум и икономически растеж.	
14.	<u>ПАРИ И ИНФЛАЦИЯ</u> Пари и инфлация: исторически примери. Понятието „инфлация”. Монетаристко и кейнсианско становища за инфлацията. Парична политика и инфлация. Дискусията „активна или неактивна политика”.	2
15.	<u>ТЕОРИЯТА ЗА РАЦИОНАЛНИТЕ ОЧАКВАНИЯ И СЪВЪРШЕНИТЕ ПАЗАРИ. ПРИЛОЖЕНИЯ НА РАЦИОНАЛНИТЕ ОЧАКВАНИЯ В ПОЛИТИКАТА.</u> Теорията за рационалните очаквания. Теорията за съвършените пазари. Преглед на доказателствата за проявлението на рационалните очаквания на различни пазари. Роля на очакванията за икономическата активност. Кривата на Филипс и очакванията. Критиката на Лукас към оценката на различните типове политика. Новият класически макроикономически модел за рационалните очаквания. Неокейнсианският модел за рационалните очаквания. Сравнение на двата модела за рационалните очаквания с традиционните модели.	2

Б. СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

№	ТЕМА	Часа аудиторна заетост	Часа извънаудиторна заетост
I РАЗДЕЛ. ВЪВЕДЕНИЕ			
1.	<u>ПОНЯТИЕ ЗА ПАРИТЕ</u> Съдържание на понятието. Функции на парите. Еволюция на паричната (платежната) система. Измерване на паричната маса. Надеждност на данните за паричната маса.	1	2
II РАЗДЕЛ. ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ			

2.	<p align="center"><u>ПОНЯТИЕ ЗА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ</u></p> <p>Същност на лихвения процент. Измерване на лихвените проценти. Понятието настояща стойност. Доходност до падежа. Цени на финансовите инструменти. Други мерки на лихвените проценти. Реални и номинални лихвени проценти. Теорията за търсенето на активи (избор на портфейл). Фактори, определящи търсенето на активи. Ползата от диверсификация на активите.</p>	2	4
3.	<p align="center"><u>ПОВЕДЕНИЕ НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ. РИСКОВА И СРОЧНА СТРУКТУРА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ</u></p> <p>Анализът “кредитни средства: търсене и предлагане на пазара на облигации. Промени в равновесните лихвени проценти. Анализът “предпочитание към ликвидност”. Промени в лихвените процента според анализа “предпочитание към ликвидност”. Парична маса и лихвени проценти.</p> <p>Рискова структура на лихвените проценти. Срочна структура на лихвените проценти.</p>	2	4
III РАЗДЕЛ. ПРОЦЕС НА СЪЗДАВАНЕ (ПРЕДЛАГАНЕ) НА ПАРИ И ПАРИЧНА ПОЛИТИКА			
4.	<p align="center"><u>ЦЕНТРАЛНА БАНКА (ЦБ) И ТЪРГОВСКИ БАНКИ. ДЕПОЗИТНА МУЛТИПЛИКАЦИЯ: ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОЦЕСА НА СЪЗДАВАНЕ НА ПАРИ</u></p> <p>Баланс на ЦБ и парична база. Фактори, влияещи върху паричната база. Баланс на търговска банка.</p> <p>Участници в процеса на създаване на пари. Депозитна мултипликация (прост модел). Снабдяване на банковата система с резерви от централната банка. Критика на простия модел.</p>	2	4
5.	<p align="center"><u>ФАКТОРИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ПАРИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ. ОБЯСНЕНИЕ НА ПОВЕДЕНИЕТО НА ВЛОЖИТЕЛИТЕ В БАНКИТЕ - ПЪЛЕН</u></p>	2	4

	<p><u>МОДЕЛ НА ПАРИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ</u></p> <p>Контрол върху паричната база. Модел на паричното предлагане и паричен мултипликатор.</p> <p>Поведение на коефициента на наличните пари C/D. Обяснение на поведението на банките. Фактори, определящи свръх резервите. Пълен модел на паричното предлагане. Фактори, определящи паричното предлагане. Банкова паника.</p>		
6.	<p><u>ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ РАЗХОДИ И ПАРИЧНАТА БАЗА.</u></p> <p>Поява на ЦБ. Структура на ЦБ. Независимост на ЦБ – аргументи "за" и "против". Баланс на ЦБ, парична база и резервно уравнение. Фактори, влияещи върху паричната база и паричното предлагане.</p>	1	2
7.	<p><u>ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА - КРАЙНИ И МЕЖДИННИ ЦЕЛИ</u></p> <p>Операции на открития пазар. Скontoва политика (рефинансиране на търговските банки). Задължителни резерви. Административни (непазарни) инструменти.</p> <p>Крайни цели на паричната политика. Междинни цели на паричната политика. Избор на междинни и оперативни цели на паричната политика – критерии. Историческо развитие на паричната политиката на ЦБ. Дискреционна парична политика и парична политика, провеждана по правила. Правила на паричната политика.</p>	3	6
8.	<p><u>ФИНАНСОВИ КРИЗИ</u></p> <p>Причини, предпоставки и основни характеристики на финансовите кризи. Финансовата криза в България през 1996-1997 г.: причини, развитие и политика на МВФ за преодоляването ѝ.</p>	1	2
9.	<p><u>ПАРИЧНИ СЪВЕТИ</u></p>	3	6

	<p>Същност на паричния съвет. Видове парични съвети. Предимства и недостатъци на паричния съвет. Балансова структура на паричния съвет. Процес на парично предлагане при паричен съвет. Банковата система в условията на паричен съвет. Фискалната политика в условията на паричен съвет.</p> <p>Паричен съвет в България: причини за въвеждане, институционална и функционална характеристика, специфики и ефекти. Историческо развитие на паричните съвети. Излизане на България от паричния съвет в контекста на присъединяването към Европейския икономически и паричен съюз и Евророната.</p>		
IV РАЗДЕЛ. ПАРИЧНА ТЕОРИЯ			
10.	<p><u>ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ</u></p> <p>Количествена теория за търсенето на пари. Кеймбриджки подход към търсенето на пари. Теорията на Кейнс за предпочитанието към ликвидност. Съвременен подход на кейнсианския подход. Съвременна количествена теория за парите на Фридман.</p> <p>Емпиричен анализ на търсенето на пари. Стабилност на функцията търсене на пари. Каузалност от парите към дохода. Съвместно разглеждане на търсенето и предлагането на пари.</p>	2	4
11.	<p><u>МОДЕЛЪТ IS-LM: ПАРИЧНАТА И ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА СПОРЕД МОДЕЛА IS-LM</u></p> <p>Моделът ISLM. Подходът IS-LM към съвкупното търсене и лихвените проценти. Фактори, които изместват кривата IS. Фактори, които изместват кривата LM. Промени в равновесното ниво на лихвения процент и в съвкупното производство. Ефективност на паричната и фискалната политика. Таргетиране на паричното предлагане и лихвените проценти. Моделът IS-LM и кривата на съвкупното търсене.</p>	2	4

12.	<p><u>АНАЛИЗ НА СЪВКУПНОТО ТЪРСЕНЕ И СЪВКУПНОТО ПРЕДЛАГАНЕ. ПАРИ И ИНФЛАЦИЯ</u></p> <p>Съвкупно търсене. Съвкупно предлагане. Равновесието според анализа на съвкупното търсене и предлагане. Съвкупното предлагане и кривата на Филипс.</p>	2	4
13.	<p><u>ТРАНСМИСИОННИ МЕХАНИЗМИ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА – ЕМПИРИЧНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА</u></p> <p>Два вида емпиричен анализ. Ранен кейнсиански анализ на значението на парите. Ранен монетаристки анализ на значението на парите. Трансмисионни механизми на паричната политика: традиционен канал на лихвените проценти, други канали, свързани с цените на активите, кредитен канал.</p> <p>Финансова интермедиация, кредитни бумове и икономически растеж.</p>	2	4
14.	<p><u>ПАРИ И ИНФЛАЦИЯ</u></p> <p>Пари и инфлация: исторически примери. Понятието „инфлация“. Монетаристко и кейнсианско становище за инфлацията. Парична политика и инфлация. Дискусията „активна или неактивна политика“.</p>	2	4
15.	<p><u>ТЕОРИЯТА ЗА РАЦИОНАЛНИТЕ ОЧАКВАНИЯ И СЪВЪРШЕНИТЕ ПАЗАРИ. ПРИЛОЖЕНИЯ НА РАЦИОНАЛНИТЕ ОЧАКВАНИЯ В ПОЛИТИКАТА.</u></p> <p>Теорията за рационалните очаквания. Теорията за съвършените пазари. Преглед на доказателствата за проявлението на рационалните очаквания на различни пазари.</p> <p>Роля на очакванията за икономическата активност. Кривата на Филипс и очакванията.</p>	2	4

	Критиката на Лукас към оценката на различните типове политика. Новият класически макроикономически модел за рационалните очаквания. Неокейнсианският модел за рационалните очаквания. Сравнение на двата модела за рационалните очаквания с традиционните модели.		
--	---	--	--

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Дисциплината „Парична теория и парична политика – първо ниво” ще даде основни знания относно:

- Парите, паричното предлагане и търсенето на пари;
- Теориите и моделите за функцията търсене на пари, инфлацията, рационалните очаквания и др.;
- Създаването на пари и неговите детерминанти, поведението на банките и на публиката в процеса на създаване на пари;
- Функциите, оперирането, принципите и целите на централната банка;
- Паричната политика на централната банка – нейното формулиране и прилагане;
- Лихвените проценти и техните детерминанти;
- Паричните режими и режимите на паричен съвет;
- Паричният съвет в България – неговото въвеждане, функциониране, предимства и недостатъци и основни ефекти.

Курсът ще осигури следните умения на студентите:

- Аналитични умения за оценка на ефективността на паричната и фискалната политика;
- Способност за критичен анализ на паричната политика на централната банка, паричните режими, финансовите кризи и други въпроси;
- Способност за анализиране на функционирането на паричния съвет в България и неговите основни ефекти върху икономиката;
- Умения за анализиране на проблемите, които България следва да решава по пътя към присъединяването си към Европейския икономически и паричен съюз.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

А. ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

На български език

1. Младенов, М., Пари, банки, кредит, Издателство „PRINCEPS”, София, 2002.
2. Трифонова, С., Парична теория, парична политика, европейска парична интеграция, Университетско издателство „Стопанство”, София, 2006.
3. Трифонова, С., Паричен съвет, банкова система и финансово развитие, Университетско издателство „Стопанство”, София, 2002.
4. Колев, Б, М. Главева, С. Трифонова, Пари и банки, Фондация „Млада България”, София, 2003.
5. Кейнс, Дж., М., Обща теория на заетостта, лихвата и парите, Издателство „PRINCEPS”, София, 2001.
6. Неновски, Н. Търсенето на пари в трансформиращите се икономики, София, 1997.
7. Ханке, С., Шулер К., Валутният борд и финансовата стабилизация, Фондация “Фридрих Еберт”, София, 1997.
8. Русенова, Л. и колектив, Предизвикателства пред финансовия сектор и финансовата интермедиация в България в контекста на присъединяването към Европейския съюз, УНСС, София, 2006.
9. Минасян, Г., Финансово програмиране, второ издание, Издателска къща „Литавра”, София, 2004.
10. Трифонова, С., Ефективност на паричния съвет в България в процеса на евроинтеграция, Банки. Инвестиции. Пари, бр. 2, София, 2002 г., с. 10–22.
11. Трифонова, С., Резултати от функционирането на паричния съвет в България, УНСС Научни трудове, Том 1/2001, Университетско издателство “Стопанство”, София, 2001 г., с. 77–114.
12. Статии и учебни материали, на личната страница на доц. д-р Силвия Трифонова: www.silvia-trifonova.microstat-analytics.com.
13. Статии и учебни материали, на личната страница на проф. д-р Николай Неновски: www.nenovsky.com.

На английски език

14. Baumol, W. The Transactions Demand for Cash: An Inventory Theoretic Approach, Quarterly Journal of Economics, 1993.
15. Mishkin, Fr., The Economics of Money, Banking, and Financial Markets., 7th ed., Pearson Addison Wesley, 2004.

16. Roussenova, L., The 1996-1997 Financial Crisis in Bulgaria, paper presented at the International Seminar on Comparative Experiences in Confronting Central Banking problems, organized by the World Bank, the IMF, the EBRD and the National Bank of Poland, Warsaw, Poland, April 2002, www.europeaninstitute.net; www.worldbank.org/finance/html/ECA_banking.html.
17. Roussenova, L., Proykova, A. and Stauffer, D. Nucleation of Market Shocks in Sornette-Ide Model, Quantitative Finance, Vol. 3 (2003), 1-4.
18. Roussenova, L., The Bulgarian Currency Board: Specifics, Experience, and Possible Challenges, paper presented at a conference, organized by London Business School in 2001, www.europeaninstitute.net.
19. McCallum, Bennett, Monetary Economics. Theory and Policy, Macmillan, New York.
20. A Dictionary of Finance and Banking, Oxford University Press, 2005.
21. Bailey, R.E., The Economics of Financial Markets, Cambridge University Press, 2005.
22. Eden, B., A course in Monetary Economics, Blackwell Publ., 2005.
23. Apps, R. D. Goacher, The monetary and financial system, Sheffield Hallam University, 1996.
24. Cooper, S. K., D. R. Fraser, G. C. Uselton, Money, the Financial system, and Economic Policy, Addison-Wesley Publ.Co., 1993.
25. Mayer, T., J. S. Duesenberry, R. Z. Aliber, Money, banking, and the economy, W. W. Norton & Company, 1993.
26. Mishkin, F., International Experiences with Different Monetary Policy Regimes, NBER Working Papers, No. 7704, 1999.
27. ECB, The monetary policy of the ECB, European Central Bank, Frankfurt am Main, 2004, <http://www.ecb.int/pub/html/index.en.html>.

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

На български език

1. Исинг, О. Въведение в теорията на парите, Издателство „Фр. Вален”, Мюнхен, 1996.
2. Неновски, Н., Свободните пари. Въпроси за икономическата теория, Издателство на БАН “Марин Дринов”, 2001.
3. Аврамов, Р., Пари и де/стабилизация в България 1948-1989, Издателство “Сиела”, Институт за изследване на близкото минало, 2008.
4. Аврамов, Й., Д. Попов, Теория и история на парите и кредита, Издателство „Сиела”, София, 2003.
5. Аврамов, Й., Силата на парите, Издателство „Сиела”, София, 2005.

6. Аврамов, Й., Еврото - утрешните ни пари, Су „Св. Климент Охридски”, София, 2006.
7. БНБ, поредица «Дискусионни материали», сп. «Икономически преглед», Годишен отчет на БНБ, Полугодишен отчет на БНБ, Месечен информационен бюлетин на БНБ, поредица «Банките в България», Статистика - www.bnb.bg
8. Поредици – сп. “Икономическа мисъл”, “Бюджетът (МФ)”, “ДЦК и дълг” (БНБ и МФ), сп. “Банки, инвестиции, пари” и др.
9. Интернет страници на: правителството на Република България - www.minfin.bg, Министерство на финансите на Република България - www.government.bg, Българската народна банка /БНБ/ – www.bnb.bg, Структурни фондове на ЕС - www.eufunds.bg и др.

На английски език

10. Campbell, C., Campbell, R., An Introduction to Money and Banking, 1984.
11. Baumol, W. The Transactions Demand for Cash: An Inventory Theoretic Approach, Quarterly Journal of Economics, 1993.
12. BNB, Monetary and Fiscal Policies in South-East Europe: Historical and Comparative Perspective, Bulgarian National Bank, 2006.
13. Enoch, Ch., J. Green, Banking Soundness and Monetary Policy, IMF, 1997.
14. Friedman, M., A. Meltzer, J. Tobin, P. Davidson, D. Patinkin, Milton Friedman’s Monetary Framework, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1974.
15. Friedman, M., The Role of Monetary Policy, American Economic Review, 1968.
16. Friedman, M., The Demand for Money, Journal of Political Economy, August 1959.
17. Friedman, M., A Theoretical Framework for Monetary Analysis, Journal of Political Economy, 1970.
18. Friedman, M., Schwartz, A., A Monetary History of the United States, 1897-1960.
19. Krugman, P., Currencies and Crises, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts and London, England, 1998.
20. Krugman, P., M. Miller, Exchange Rate Targets and Currency Bands, NBER, Cambridge University press, 1992.
21. Mankiw, G., Monetary Policy, NBER, Chicago, London, 1994.
22. Williamson, J., What Role for Currency Boards? Institute for International Economics, Washington, D.C, 1995.
23. Harbison, W. A., Monetary Policy for a: Changing Financial Environment, The AEI Press, 1990.
24. Woolley, J. T., Monetary Apolitics: The Federal Reserve and the Politics of Monetary Policy, Cambridge Univ. Press, 1985.
25. Brunner, K., Meltzer, A., Predicting Velocity, Journal of Finance, May 1963.